

Ten dělá to a ten zas tohle

Průmysl první československé republiky

HURÁ DO
PRÁCE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

multikulturní
centrum
praha

České země byly částí **Rakouska-Uherska** s nejvíce rozvinutým průmyslem.

Mladá **Československá republika** tedy rozpadem Rakouska-Uherska v roce 1918 **zdědila** rozmanitá průmyslová odvětví a **rozsáhlé průmyslové oblasti**.

O jaká odvětví se jednalo a **kde** se v Československu nacházela?

Rozdělte se do skupin po pěti.

Prohlédněte si mapu, na které jsou vyobrazena významná průmyslová odvětví v první československé republice.

Vaším úkolem je společně ve skupině určit co nejvíce průmyslových odvětví, která se nacházela na území republiky, a napsat k nim i geografickou oblast (stačí přibližné geografické umístění např. střední Čechy, severní Morava).

Na tento úkol máte 10 minut.

Vyhrává ta skupina, která správně napíše co nejvíc průmyslových odvětví i s jejich geografickou polohou.

Výsledky si následně vzájemně porovnejte.

Mapa

Ten dělá to a ten zas tohle

Zůstaňte ve stejných skupinách.

Podívejte se na seznam československých firem a jejich reklamy z dobových novin.

Přiřad'te k reklamě číslo z mapy, které odpovídá místu, kde firma sídlila.

Loga i reklamy pozorně prostudujte, při přiřazování vám mohou napovědět, kde se firma nacházela.

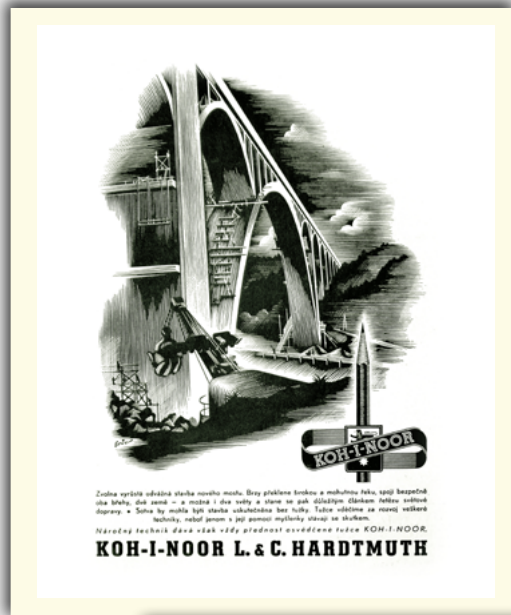
Při hledání lokality a firem můžete využít i internet.

Na vypracování máte 15 min.

Reklamy 1

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Reklamy 2

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle

Brüder Stiassni
Filzfabrik
BRÜNN
erzeugt sämtliche Arten von
Stückfilzen und technischen
Filzen.

Číslo na mapě

Geografická oblast

„Epiag“, první český průmysl porcelánu akc. spol.,
Pirkenhammer u Karlových Varů.

Číslo na mapě

Geografická oblast

**VÍTKOVICKÉ
HORNÍ A HUTNÍ TĚŽÍŘSTVO**

SUROVÉ ŽELEZO, OCELOVÉ BLOKY, VALCOVÁNÉ VÝROBKY, OCELOVÁ LITINA, VÝKOVKY, CULOVÝ ŽELEZA, PARNÍ KOTLE, JEMNÍKY NA VOZÍ, LÍH PETROLEJ ATO, PLYNOJEMKY, EKONOMISERY, PŘYBĚHLE ROVRANÍ, ŽELEZNÉ MOSTY A KONSTRUKCE PRO VYSOKÉ STAVBY.		ROURKY Z OCELE TRUBKOVÉHO A SVAŘKOVÉHO ŽELEZA SVAŘENÉ A KOVANÉ PLECHOVÉ VÝROBKY, POTRÁBY PRO ŽELEZNICE, MATERIÁL PRO STAVBU LOCI, VALEČNÍ PRŮMYSL, OPLAVNÁ ZARÍZENÍ DŮLNÍ A HUTNÍ ZARÍZENÍ PRO KOVOPUNY, PLYNAROVY, ŠAMPOVÉ ŽBŮČÍ.
--	--	---

**VE VÍTKOVICÍCH
-MORAVA - ČESKOSLOVENSKO-**

PRODEJNÍ KANCELÁŘ: PRAHA II, OLŠOVÁ UL.Č.15.	ÚSTŘEDNÍ ŘEDITELSTVÍ, ÚSTŘEDNÍ PRODEJNÍ KANCELÁŘ VÍTKOVICE, MORAVA, ČSR.	KANCELÁŘ VE VÍDNĚ: VIDENMIL, FRUDOR SCHNITZ PLATZ, 5.
--	--	---

Číslo na mapě

Geografická oblast

**JIRÍ SCHICHT AKC. SPOL.
ÚSTÍ n. L.**

Založeno roku 1848. Akciový kapitál 154,000.000 Kč

VÝROBKY:

Mýdla pro domácnost, textilní a toaletní, prací prášek,
svičky, rostlinný a pokrmový tuk, margarín, ovocné šťávy,
čističí prostředky, stearin, olein, glycerin, vodní sklo, olej
z palmových jader, olej lněný, olej kokosový, fermež, při-
lnavý tuk, pokrutiny

Číslo na mapě

Geografická oblast

Reklamy 4

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle

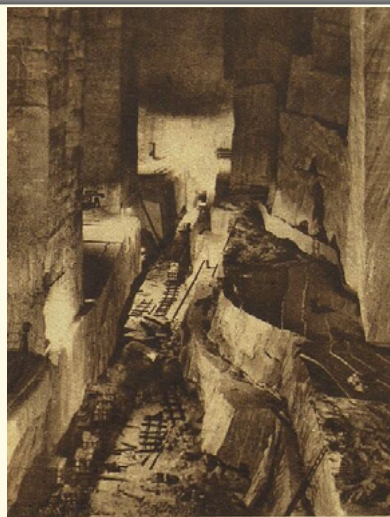
Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Statinšké Dolů.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Hospodářské potřeby Slovenska.

Projev ministra financí dra Engliše. — Železnice Handlová-Horná Štubňa. Mincovna v Kremnici zůstane.

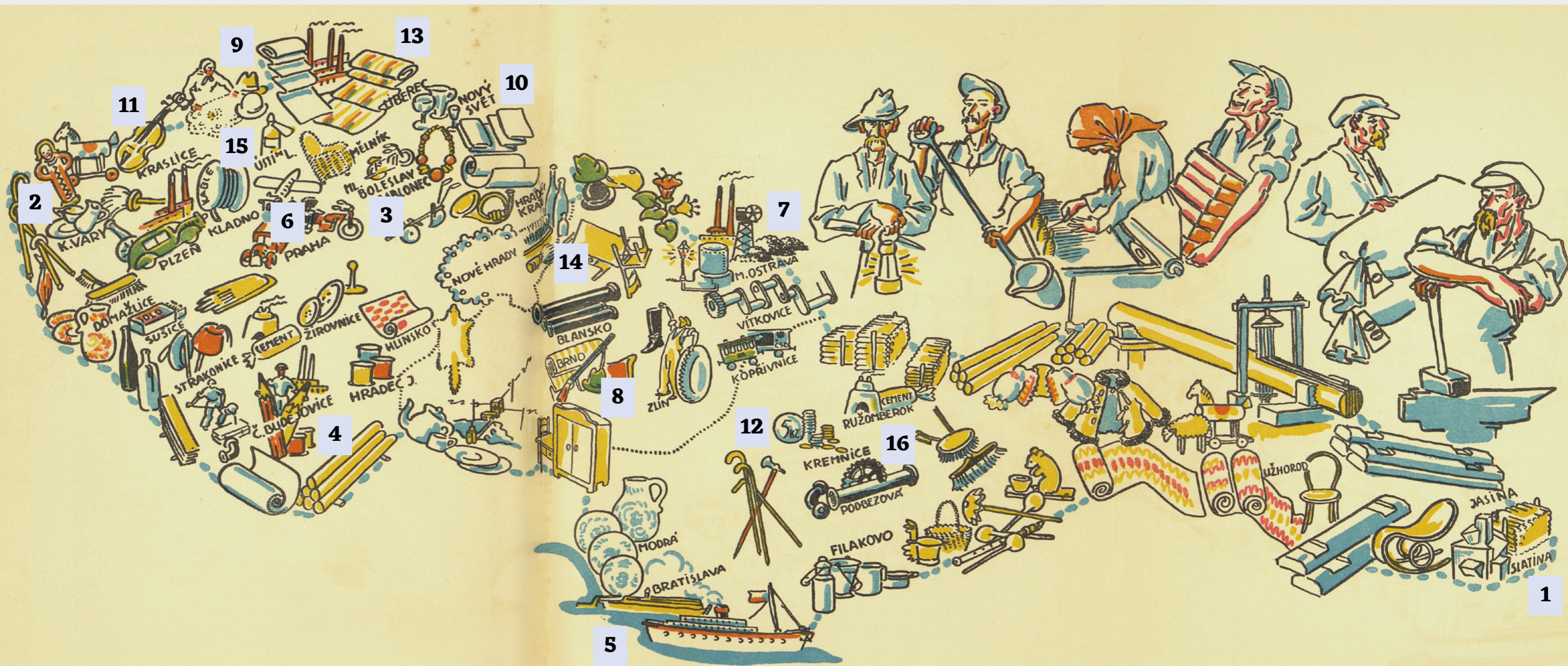
ol - Bratislava 21. srpna. Ministr financí dr. Engliš, který zastupuje československou vládu při otevření letošního sedmého dunajského veletrhu v Bratislavě, učinil dnes o hospodářských otázkách Slovenska toto prohlášení:
Železnice Handlová-Horná Štubňa bude se slavěti již příští rok. Do rozpočtu na rok 1928 bylo zařazeno na to osm milionů Kč.
Pokud jde o úpravu silnic na Slovensku, bude náklad na ni hrazen z tak zvaného silničního fondu. Rozdělení této částky mohlo by se díti podle zemí, takže jistě část z tohoto fondu by se přidělila zemi české, moravské, slovenské a podkarpatské. Mohl by se vzít za základ také klíč podle počtu vozidel, automobilů a jiných dopravních prostředků nebo podle délky silnic. Přes to však bude nejlépe, když z tohoto fondu bude

se přidělovat částka především podle potřeby a potřeba bude právě nejlepší měřítkem a vodítkem toho, kde a kolik se na úpravu spotřebuje.
V otázce zřízení nové mincovny v Praze je ministr dr. Engliš toho názoru, že mincovna nemá být otázkou hospodářskou, nýbrž především otázkou kulturní a technickou a tak je tomu i nyní, když vláda kromě mincovny v Kremnici zřizuje novou mincovnu v Praze. Ani na jeden stroj kremnické mincovny se nesáhne a také ani jediný dělník v Kremnici po zřízení mincovny v Praze nebude zbačen výdělkem a chleba. Slovenské státní kolena nás nemají vůbec mincoveni. Budeme zosobňovat mincovny a rážbou minci všechyň bylo státní. Za to, co mincovna v Kremnici bude především mincovnou strojovou, bude v Praze zřízena mincovna metalurgická.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Mapa

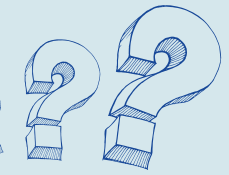

REKLAMY 1

REKLAMY 3

REKLAMY 2

REKLAMY 4

Zamyslete se

Ten dělá to a ten zas tohle

1. Umístili jste všechny reklamy správně?
2. Dělal vám nějaká potíže? Proč?
3. Znáte firmy, s jejichž reklamami jste pracovali?
4. Existují ještě některé z firem?
5. Znáte ještě nějaké firmy, které existovaly v období první republiky? (Například v místě vašeho bydliště.)
6. Vyjmenujte alespoň dvě firmy, které pořád existují v České republice.

Podívejte se na mapy a odpovězte na otázky.

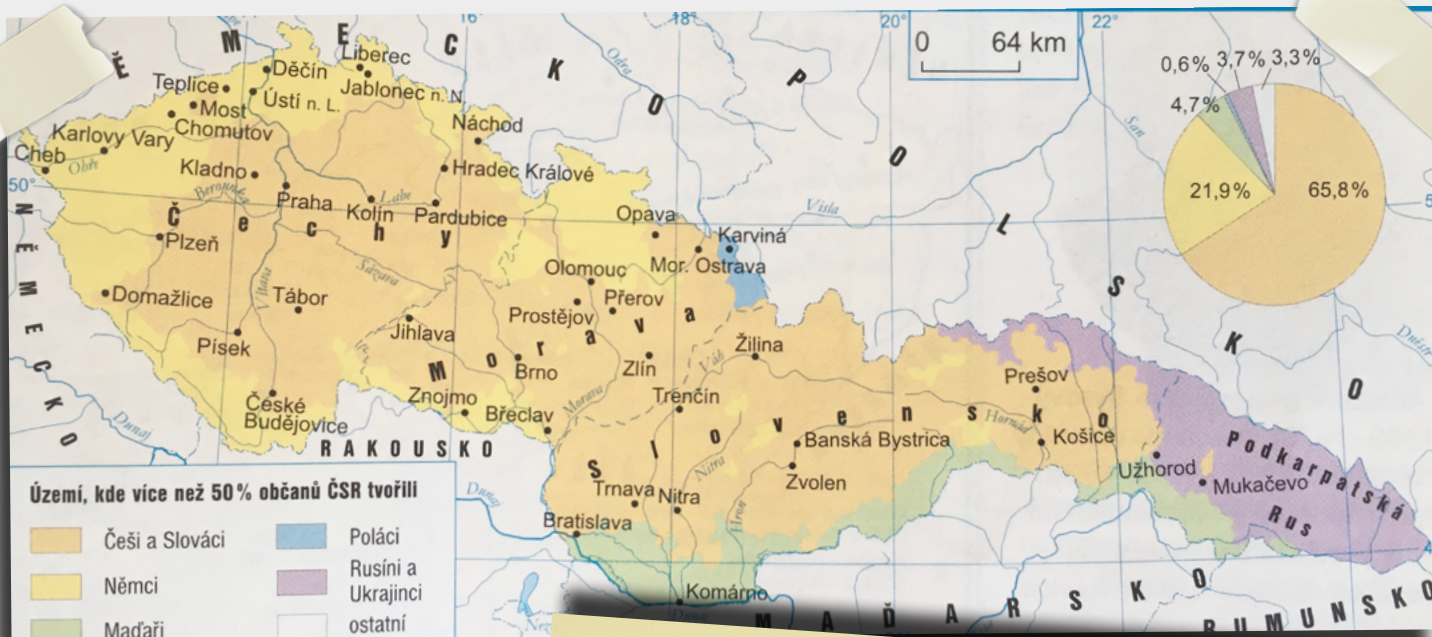

MAPY

1. Je pro určitý region charakteristický určitý průmysl?
2. Jaký průmysl je nejvíce zastoupen v oblastech obývaných národnostními menšinami? (Němci, Maďaři, Rusíni, Poláci...)
3. Bylo nerovnoměrné rozvržení průmyslu později pro republiku problém? Zdůvodněte.
4. Jaké jsou výhody a nevýhody pro regiony převážně zemědělské a převážně průmyslové?

MAPY

Ten dělá to a ten zas tohle

Konec hodiny

Ten dělá to a ten zas tohle

Test

Líbila se ti hodina?

Test

Ten dělá to a ten zas tohle

1. Označte firmy, které působily v Československé republice (je možné víc správných odpovědí).

A) Baťa **B)** Fax Copy **C)** Ford **D)** Aero **E)** KOH-I-NOOR

2. Označte průmyslové odvětví, která byla typická pro severní Čechy (je možné víc správných odpovědí).

A) Sklářský průmysl

B) Potravinářský průmysl

C) Strojírenský průmysl

D) Farmaceutický průmysl

E) Textilní průmysl

Zdroje

Ten dělá to a ten zas tohle

1. Továrna Lomnice nad Popelkou. Zdroj: www.lomnickastezka.cz. Online: https://lomnickastezka.cz/deset-zastaveni/9-zivnosti-a-prumysl/?fbclid=IwAR2r276QVKL_SLUSF8Np3sryh4KR_DCA-W1sUBJIpp6h4V9UtRdSds_F7cw
2. Zdroj: Novák, Jan. Nejkrásnější země. Kniha mládeže o Československu. Praha: Gustav Voleský, 1938, str. 65.–66.

Reklamy

1. Aero (Světozor. č. 32, roč. 32, datum vydání: 9.6.1932. str. 290. Praha: J. Otto.)
2. Karlovarský porcelán (Lidové noviny, 1914. r. 35 a Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
3. Škoda (Světozor 1930. ročník 30. číslo 23. 13. 03. 1930. Titulní strana.)
4. Koh-i-Noor (Archiv Koh i Noor, www.koh-i-noor.cz.)
5. Vítkovice (Lidové noviny. roč. 33, čís. 138. str. 11.)
6. Bratři Stiassni (Adresář Protektorátu Čechy a Morava pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství. Praha: Rudolf Mosse, 1939. str. 2158.)
7. Samety Frohlich (Národní listy. roč. 68, čís. 43. Příloha. 12. 2. 1928.)
8. Harrachov, Nový svět, Sklárna (Eva, časopis moderní ženy. roč. 9. č. 22. str. 27. 15. 10. 1937.)
9. V. Kohlerta synové, Kraslice (Národní listy. roč. 68, čís. 43. Příloha. 12. 2. 1928.)
10. Liebieg a Co. (Národní listy. roč. 68, čís. 43. Příloha. 12. 2. 1928.)
11. Kartáče, Jablonné nad Ostravicí (Našinec. roč. 54, č. 165. str. 4. 21. 7. 1918.)
12. Schicht, Ústí (Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
13. Podbrezová (Lidové noviny. r. 48, č. 237.)
14. Mincovna Kremnica (Lidové noviny. roč. 35. č. 421.)
15. Loděnice, Bratislava (Venkov. roč. 81, čís. 21. str. 7. Přílohy. 4. 4. 1926.)
16. Slatinské solné doly (Letem světem. roč. 9. č. 38. str. 16, 2. 7. 1935.)